

Initiatiefwetgeving suïcidepreventie

Suïcidepreventie geeft invulling aan recht op leven:

Deze wetgeving geeft invulling aan het recht op leven en recht op zorg (o.a. EVRM, VN-Kinderrechtenverdrag).

Invulling van die rechten is een noodzakelijke voorwaarde voor het genot van alle andere grondrechten.

Centrale overheidstaak

- De minister VWS stelt het beleid vast
- MinVWS betreft andere ministers in relatie tot hun portefeuille, zoals:
 - LNV voor agrariërs
 - OCW voor studenten en leerlingen
 - SZW voor werknemers
- De overheid mobiliseert steun en partners breed in de maatschappij:
 - Scholen
 - Sociaaleconomische sector
 - Zorg, GGD
 - Media

Structureel

Het suïcidepreventiebeleid bestaat in elk geval uit een aantal vaste instrumenten in te vullen naar de actuele behoefte:

- 24 uren hulplijn: gratis en anonieme, onafhankelijke hulplijn voor mensen die willen praten over (hun) suïcidaliteit.
- Landelijke Agenda Suïcidepreventie: implementatie integrale aanpak.
- Communicatiestrategie Suïcidepreventie: bespreekbaar maken is een essentiële voorwaarde.
- Onderzoeksprogramma Suïcidepreventie: kennis over suïcidale proces, effectieve interventies en behandelingen en implementatie.

Lokale overheidstaak

- De verantwoordelijkheid van gemeenten voor suïcidepreventie beleid wordt geëxpliciteerd.
- Gemeenten worden verplicht beleid te voeren voor suïcidepreventie, maar mogen dat zelf invullen.
- Het gemeentelijke suïcidepreventiebeleid gaat mee in de cyclus van de nota gemeentelijk gezondheidsbeleid.
- Zo kan lokale suïcidepreventie worden aangepast per gemeente, afhankelijk van de behoefte en de sociale kaart.

Samen

Bij suïcidaliteit wordt nu vaak naar de GGZ gekeken. Maar heeft iemand eenmaal de GGZ nodig, dan is er al veel gebeurd. Het meest effectief is hulp en ingrijpen nog voor die tijd.

Iedereen kan helpen om zelfmoord te voorkomen.

Iedereen heeft wel een familielid, buurman, patiënt, leerling of kennis die kampt met suïcidaliteit. Daarom de wezenlijke opdracht voor overheden om mensen in staat te stellen het gesprek over suïcidaliteit te (durven) voeren en hen op deze manier te mobiliseren.

Suïcidepreventiebeleid komt in de Wet publieke gezondheid te staan (Wpg)

- Het gaat om het opnemen van een aantal artikelen in de Wpg.
- De Wpg leent zich goed voor het opnemen van plichten voor gemeenten als voor de centrale overheid, zo wordt aangesloten bij de cyclus van de landelijke en lokale nota gezondheidsbeleid.
- De Wpg bevat ook al dergelijke bepalingen voor specifieke onderwerpen, zoals voor kankeronderzoek en prenatale screening.

Onderscheid wetgeving vrijwillig levenseinde

- Suïcidepreventie richt zich op mensen die eenzaam en radeloos sterven door zelfdoding, met vaak gevaar voor de omgeving en nabestaanden die achterblijven met veel vragen.
- Volgens de wettelijke eisen uitgevoerde euthanasie en hulp bij zelfdoding worden daarmee nadrukkelijk uitgezonderd, daarvoor is Euthanasiewet (de Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding).
- Ook volgens het Wetvoorstel voltooid leven moet zorgvuldig worden getoetst of de persoon die het verzoek om hulp bij zelfdoding doet, in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake en of het verzoek vrijwillig, weloverwogen en duurzaam is. Dit staat dus haaks op eenzaam en radeloos zelfmoord plegen.

Kerncijfers suïcide:

- Ruim 1.800 doden per jaar
- Dagelijks gemiddeld vijf suïcides
- Jaarlijks 50.000-100.000 suïcidepogingen
- Elke suïcide raakt 135 mensen
- Jaarlijks 250.000 nabestaanden
- 2x zoveel mannen als vrouwen
- 1ste doodsoorzaak onder adolescenten
- Elke suïcide koste de samenleving € 1,5 - 2,6 miljoen